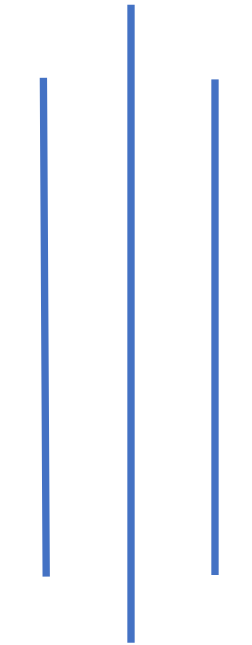

किस्पाङ गाउँपालिकाको आठौँ गाउँसभामा
अध्यक्ष श्री छत्र बहादुर लामाद्वारा मिति २०७८।०३।१० मा प्रस्तुत

वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९

किस्पाङ गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
काहुले, नुवाकोट
बागमती प्रदेश, नेपाल

गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु

१. बिश्वब्यापी रुपमा फैलीएको महामारी कोभिड १९ को कारणले ज्यान गुमाएका किस्पाडका नागरिकहरु सहित सम्पूर्ण नेपाली प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली र शोकाकुल परिवारजनमा समवेदना प्रकट गर्दै कोभिड १९ बाट संक्रमित भई बिभिन्न स्वास्थ्य संस्था र होम आईसोलेसनमा रहेका नागरिकहरुको शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दछु ।
२. ऐतिहासिक संविधान सभाबाट जारी नेपालको संविधान २०७२ अनुसार सहकारिता, सह-अस्तित्व र समन्वयमा आधारीत संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालमा स्थानिय तहको रुपमा जनताको नजिक रहेको स्थानिय सरकारको किस्पाड गाउँपालिकाको आ.व. २०७८।०७९ को नीति तथा कार्यक्रम सम्मानित गाउँसभा समक्ष ५ औ पटक प्रस्तुत गर्न पाउँदा गौरवान्वित महसुस गरेको छु ।
३. निरंकुश ब्यबस्थाको अन्त्य गर्दै स्थानिय तह सहितको समानुपातिक, समावेशी संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तीको लागि बिभिन्न ऐतिहासिक जनआन्दोलनमा जिवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली ब्यक्त गर्दै बेपत्ता, घाईते तथा पिडित परिवार, आन्दोलनका राजनितिक, नागरिक अगुवा र योगदान गर्ने सम्पूर्ण नागरिकहरु प्रती उच्च सम्मान ब्यक्त गर्दछु ।
४. बिश्वलाई नै आक्रान्त पारेको कोभिड १९ महामारीको पहिलो लहर नियन्त्रण गर्न सफल भएपनि दोश्रो लहर चुनौतिको रुपमा देखापर्यो र किस्पाडवासी ४ जनाले समेत आफ्नो ज्यान गुमाउन पर्यो । दोश्रो लहरले स्वदेश तथा विदेशमा धेरैले रोजगारी गुमाउन परेको छ, निजि क्षेत्रको ब्याबसाय तड्ग्रिन नपाउँदै पुनः क्षति पुर्याएको छ, कृषकको उत्पादनले फेरी बजारमा जोडिन नपाउँदै खेर जाने अवस्था आउन पुग्यो ।
५. महामारीको यस्तो बिषम परिस्थितिमा पनि कोभिड १९ रोकथाम र नियन्त्रणको अग्रपंक्तिमा अनवरत सेवामा खटिईने स्वास्थ्यकर्मी, सफाईकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधी, कर्मचारी र स्वयंसेवकहरु प्रती हार्दिक आभार प्रकट गर्दै स्वदेश तथा बिदेशबाट स्वास्थ्य सामग्री उपलब्ध गराई सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण सामजिक संस्था र सहयोगी मनहरु प्रती हार्दिक धन्यबाद ज्ञापन गर्दछु ।
६. देशको राष्ट्रिय राजनितिक परिदृष्यले संवैधानिक र कानुनी प्रश्नहरु निरन्तर सृजना गरिरहेको छ । महामारी, विकास र सुशासनको मूख्य सवालहरु राजनितिक अन्योलताले छायाँमा परेको महसुस भएको छ । राजनितिक अस्थिरताको कारण संघीय सरकार र प्रदेश सरकारहरुले अपेक्षित गति लिन नसकेको बेला स्थिर स्थानिय सरकारको उपादेयता बढेर गएको छ ।
७. यो राजनितिक बिषम परिस्थिति र महामारीको चुनौतीपूर्ण समयमा संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, बिकास साझेदार, गैरसरकारी संस्था, सामुदायिक संस्था र निजी क्षेत्रको सहकार्य र समन्वयबाट महामारी सँग जुध्दै गाउँपालिकाको समतामुलक आर्थिक, सामाजिक र भौतिक बिकासको सपना पुरा गर्न प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु ।

गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु

८. सम्भवतः राजनितिक अवस्था सामान्य गतिले बढ्यो भने हामी जनप्रतिनिधीहरुको कार्यकालमा प्रस्तुत हुने यो ५ औं बार्षिक निति तथा कार्यक्रम अन्तिम हुनेछ । यस सन्दर्भमा म चालु आ.व. २०७७।०७८ को निति तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगती सँगै गाउँपालिकाको जनप्रतिनिधीहरुको पहिलो कार्यकालको सिंहावलोकान गर्न चाहान्छु ।
९. संघीय गणतन्त्र नेपालको जगको रुपमा रहेको स्थानिय तहमा निर्वाचित भई सकेपछीको नयाँ संरचना, पर्याप्त ऐन, नियम, निर्देशिका र कार्यविधि अभाव, भुकम्पले पुर्याएको क्षति, पहिलो दुई आ.व. सम्म गाउँपालिकाले कर्मचारी अभाव र पछिल्लो दुई आ.व. मा कोभिड महामारीको बाबजुद जनताको अपेक्षा पुरा गर्न चुनौतीपूर्ण सामना गर्नु पर्यो ।
१०. यस प्रतिकुलतालाई अनुकुलतामा रुपान्तरण गर्दै पाहिलो निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरुको कार्यकालमा गाउँपालिकाले पुनर्निमाण, भौतिक पूर्वाधार, सामाजिक, आर्थिक र सुशासनको क्षेत्रमा उल्लेखनिय उपलब्धीहरु हासिल भएका छन् ।
११. भुकम्प पश्चातको कुल लाभग्राहि ४८५७ घरधुरी मध्य पुनर्निर्माणमा निजी आवास सम्झौता गरेका ४७३९ घरधुरी मध्य ४५८० घरधुरी (९४.३ %) ले घर निर्माण सम्पन्न गरी तेश्रो किस्ता समेत प्राप्त गरीसकेका छन भने दोश्रो किस्ता प्राप्त गरेका मध्य तेश्रो किस्ता प्राप्त गर्न ९९ घरधुरी र पहिलो किस्ता लिएका मध्य दोश्रो र तेश्रो किस्ता प्राप्त गर्न ६० घरधुरी अझै बाकि रहेका छन् ।
१२. भुकम्पबाट क्षतिग्रस्त भएका १७ वटा बिद्यालय भवनहरु मध्य १६ वटा बिद्यालयको पुनर्निर्माण सम्पन्न भईसकेको छ भने ज्ञान ज्योति माध्यमिक बिद्यालयको पुनर्निर्माण भईरहेको छ ।
१३. गाउँपालिका अन्तर्गत ६ वटा स्वास्थ्य चौकीहरु मध्य भाल्चे, फिकुरि, साल्मे र मनकामना स्वास्थ्य चौकीहरु ४ वटा प्रिप्याव भवनमा संचालनमा रहेको साथै गाउँपालिकाको पहलमा हाल थपमनकामना सहित भाल्चे, फिकुरि र मनकामना स्वास्थ्य चौकीको ४ वटा भवन पुनर्निर्माण भईरहेको छ र काहुले स्वास्थ्य चौकी आफ्नै भवनमा संचालनमा रहेको बिदितै छ ।
१४. सबै स्वास्थ्य चौकीमा बर्थिङ सेन्टरको सेवा उपलब्ध रहेको छ । काहुले र भाल्चे स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब सेवा बिस्तार गरिएको छ । खोप केन्द्रहरु २ वटा निर्माण सम्पन्न भईसकेका छन, १ निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेको र आगामी आर्थिक बर्षमा २ वटा निर्माण सम्पन्न गर्ने निति लिईएको छ । कोभिड १९ बाट संक्रमितहरुको उपचारको लागी अक्सिजन सहित १० बेडको आईसोलेसन सेन्टर स्थापना गरिएको छ ।
१५. लामो समयसम्म अन्योलमा रहेको मनकामना-फिकुरी-सातदोबाटो-काहुले-भाल्चे-साल्मे सडक योजना अन्तर्गत जनप्रतिनिधीहरुको पहलले मनकामना-फिकुरी-सातदोबाटो सडक खण्डको ९ कि.मी. कालोपत्रे सम्पन्न भई गाउँपालिकाको ५ र २ नं. वडा केन्द्र सम्म कालोपत्रे सडकको पहुँच पुगेको छ । साथै गाउँपालिकाले बाँकी खण्डको विस्तृत परियोजना प्रस्ताव (DPR) तयार गरि कालो पत्रे गर्न पहल गरिरहेको छ । कच्ची सडकले १ र ३ नं. वडा सम्म १२ महिनै सडक पहुँच र ४ नं. वडा केन्द्र सम्म बर्षायाम बाहेक यातायात संचालन भईरहेको छ । यसबाहेक मुख्य सडकहरु कामीडाँडा-

गाउँपालिका केन्द्र जोड्ने, सोले-किर्नेबगर-साल्मे, ताप्काचेत-उपल्लो ताजी-बैराम्राड, सडक सुधार गरिएको छ । वर्षात पश्चात बार्षिक रुपमा गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सडकहरु मर्मत सुधार गरी संचालनमा ल्याईएको छ ।

१६. किस्पाङ पोखरी नौघडेरी पर्यटन गुरुयोजना अन्तर्गत चिडियाखानाको लागि वन क्षेत्र संरक्षण, पोखरी संरक्षण र सौन्दर्यकरण, फुटपाथ, मन्दिर आदी निर्माण गरी नमुना पर्यटकिय बिकासको पुर्वाधार विकास गरिएको छ । गाउँटोलहरु तथा किस्पाङ पोखरी जाने गोरेटो बाटो निर्माण गरी सहज आकर्षण बनाईएको छ ।
१७. राष्ट्रिय प्रसारण लाईन मार्फत नै बिधुत सेवा बिस्तार गरी सबै घरधुरीमा पहुँच पुर्‍याईएको छ । साथै मूख्य बजार, चोक र सडकहरुमा सौर्य ऊर्जा मार्फत सडक बत्तीहरु राखिएका छन ।
१८. मानविकी संकाय मात्र संचालनमा रहेको फिकुरी बहुमुखी क्याम्पसमा बाणिज्य संकाय अन्तर्गत स्नातक तहको कार्यक्रम थप गरी युवाहरुको लागि उच्च शिक्षाको पहुँच सहज गरिएको छ ।
१९. **एक घर एक खानेपानी** अन्तर्गत करिव १८०० घरधुरीमा स्वच्छ खानेपानीको पहुँच पुर्‍याई सकिएको छ ।
२०. दुग्ध संकलन केन्द्र पहिलो पटक स्थापना गरी कृषकहरुको दुध संकलन गरी दुग्धजन्य उत्पादन निर्यात गरि करिब १ करोड बार्षिक भित्राउन सफल भएको छ ।
२१. सुशासन प्रबर्दन गर्न गाउँ सभाबाट २४ वटा ऐन, २१ वटा नियमावली, निर्देशिका र कार्यबिधीहरु तयार भएका छन् ।
२२. योजना, लेखा र जिन्सिमा सफ्टवेयर प्रणाली र भौतिक पूर्वाधार योजना कार्यान्वयनमा बिधुतिय खरिद प्रणाली लागु गरिएको छ । राजश्व सुधार कार्ययोजना तयार गरि कार्यान्वयनमा लगिएको छ ।
२३. बिषम परिस्थितिका बाबजुद पनि गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि प्रतिबद्ध जनप्रतिनिधीहरुको पहिलो कार्यकालको समिक्षा गर्दा सन्तोषजनक नै रहेको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा अपेक्षित प्रतिफल हासिल गर्न अझै खरो रुपमा प्रस्तुत हुनै पर्छ ।

गाउँ सभा सदस्य ज्यूहरु

२४. नेपालको संविधान २०७२ ले निर्दिष्ट गरेका राज्यका निर्देशक सिद्धान्त, नेपाल सरकारले गरेका अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता, दिगो विकास लक्ष, संघीय सरकारको १५ औं योजना, बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, बागमती प्रदेशको प्रथम आवधिक योजना, बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम, गाउँबासीको अपेक्षा, औपचारीक तथा अनौपचारीक रुपमा राजनितिक दल, बिकास साझेदार, गैरसरकारी संस्था, संचारकर्मी, नागरीक समाजबाट आएका सल्लाह, सुझाव र जनप्रतिनिधीहरुबाट भएका प्रतिबद्धताका आधारमा तयार गरिएको गाउँपालिकाको आ.व. २०७८।०७९ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमको प्राथमिकताहरु प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

२५. गाउँपालिकाको आ.व. २०७८।०७९ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले कोभिड १९ को महामारी रोकथाम र नियन्त्रण, कोभिड १९ को महामारीले आर्थिक क्षेत्रमा परेको असर कम गर्न आर्थिक पुनरुत्थान र आर्थिक समावेशीकरण, भौतिक पूर्वाधारको विकास, कृषि र पशुपालनको ब्याबसायिक बिकास, पर्यटकिय बिकास, रोजगार सृजना, बैकल्पिक सिकाई प्रणाली, लैङ्गिक समानता र सामजिक समावेशीकरण, बिपद ब्यबस्थापनको पुर्व तयारी , संस्थागत सुशासनको प्रबर्दनमा प्राथमिकता दिएको छ ।
२६. गाउँपालिकाको योजनाबद्ध विकासको लागि सहभागीमूलक तरीकाले आवधिक विकास योजना तर्जुमाको चरणमा रहेको र सोहि मार्ग चित्र अनुसार आगामी बार्षिक विकास योजना तर्जुमाको आधार हुने बिश्वास लिईएकोछ ।

बिश्वब्यापी महामारी कोभिड १९ बाट सृजित संकट ब्यबस्थापन सम्बन्धमा

२७. कोभिड १९ महामारी रोकथाम र नियन्त्रणको लागि नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन र जिल्ला बिपद ब्यबस्थापन समितिको समन्वय र सहकार्यमा आवश्यक सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ र आवश्यकता अनुसार एन्टिजेन र पि.सि.आर. जाचँको दायरा फराकिलो बनाईनेछ ।
२८. कोभिड १९ को महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारको लागि अग्रपंक्तिमा खटिने स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य जनशक्तिलाई आवश्यक पर्ने आधारभुत स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्रीहरु (मास्क, पन्जा, सेनीटाईजर (पिपीई)को पर्याप्त ब्यबस्था गरिनेछ । कोभिड १९ को नियन्त्रण, रोकथाम र उपचारको कार्य गर्ने सिलसिलामा मृत्यु हुने कर्मचारीलाई एकमुष्ट रकम १०००००।- (दश लाख) राहत स्वरुप निजको परिवारलाई उपलब्ध गरईनेछ ।
२९. संक्रमितहरुको उपचारको लागि आईसोलेसन सेन्टरमा अक्सिजन सहितको आवश्यक औषधी र स्वास्थ्य सामग्रीहरुको ब्यबस्था गरिनेछ । होम आईसोलेसनमा रहनेहरुको लागि स्वास्थ्य परामर्श र आवश्यक स्वास्थ्य किटको ब्यबस्था गरिनेछ ।
३०. कोभिड १९ बाट मृत्यु हुने ब्यक्तिको घरपरिवारलाई तत्काल राहत स्वरुप रु २५०००।- सहयोग गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
३१. कोभिड १९ महामारी नियन्त्रणको लागि नेपाल सरकार सँग समन्वय गरी प्राथमिकता अनुसार गाउँपालिकाका सम्पूर्ण नागरिकहरुलाई कोभिड १९ बिरुद्धको खोप सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गरीनेछ ।
३२. कोभिड १९ महामारीको असरले रोजगारी गुमाएका, र बैदेशिक रोजगारीबाट फर्कीएका युवाहरुलाई लघु उद्यम सम्बन्धी तालिमको ब्यबस्था, कृषि तथा पशुपालन र बिकासका पुर्बाधारमा संलग्न गराई रोजगारी सुनिश्चित गर्ने कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

३३. कोभिड १९ महामारीको असरले श्रम गर्न नसक्ने असक्त, असहाय, आर्थिक रूपले बिपन्न जेष्ठ नागरिक, अपांग, गर्भवती र अति बिपन्न नागरिकहरुलाई आवश्यकता अनुसार राहत बितरणको ब्यबस्था गरिनेछ ।

स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाई

३४. वर्तमान परिस्थितिमा स्वास्थ्य सुशासन सुदृढीकरण गर्न स्वास्थ्य शाखाको जनशक्ति पुनरावलोकन गरी थप गर्ने, भएको जनशक्तिको क्षमता विकास गर्ने, प्रतिबेदन प्रणाली सुधार गर्न सूचना प्रबिधिको पहुँच स्वास्थ्य चौकी सम्म सुनिश्चित गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
३५. “**आधारभूत स्वास्थ्य सेवा आफ्नै आँगनमा**” भन्ने मूल मन्त्र सहित स्वास्थ्य चौकीबाट प्रदान गरिने खोप सेवा, सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन सेवा, पोषण लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाहरु र उपचारात्मक सेवाहरुलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक औषधि, उपकरण तथा स्वास्थ्य सामग्रीको लागि आवश्यक स्रोतको ब्यबस्था गरीनेछ ।
३६. लक्षित बर्ग महिला, बालबालिका, दलित, अपांग, जेष्ठ नागरिक आदि लाई आधारभुत स्वास्थ्य सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकार मातहतका निकाय सँग समन्वय गरी महिलाको पाठेघर परिक्षण जाँच (Screening), जेष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य परिक्षण, नसर्ने रोग परिक्षण (Screening), गाउँ घर क्लिनिक आदी कार्यक्रम स्वास्थ्य घुम्ति शिविर मार्फत संचालन गरिनेछ ।
३७. घरमा **शुन्य सुत्केरी** बनाउने अभियान संचालन गरी गर्भवती महिलाको गर्भजाँच तथा स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुन प्रोत्साहनका लागि उपाध्यक्षको नेतृत्वमा **हातमा अन्डा घरमा झन्डा कार्यक्रम** संचालन गरिनेछ । साथै गर्भवती महिला पोषण स्वास्थ्य सुरक्षाको लागि क्याल्सियम उपलब्ध गराईनेछ ।
३८. महिला, बाल तथा नवशिशुलाई लक्षित गरी नेपाल सरकारको प्राथमिकता प्राप्त राष्ट्रिय अभियानको रूपमा रहेका स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमहरु राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम, सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य कार्यक्रम, पोषण कार्यक्रम, राष्ट्रिय क्षयरोग कार्यक्रम, स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम, आमा सुरक्षा कार्यक्रम, परिवार नियोजन कार्यक्रम समेतलाई निरन्तरता दिदै प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागी महिला स्वास्थ्य स्वयंसेवक समेतलाई परिचालन गरिनेछ ।
३९. काहुले स्वास्थ्य चौकीलाई १५ सैयाको अस्पतालमा स्तरोन्नती गर्न आवश्यक पहल गरिएको छ । स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यकता अनुसार ल्याब लगायतका सेवाहरु विस्तार गरिनेछ । किशोर किशोरीलाई लक्षित गरी किशोर किशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरिनेछ ।
४०. बिद्यालयमा बालबालिकालाई स्वास्थ्य सम्बन्धि ज्ञान, सिप र अवधारणा अभिवृद्धी गर्न बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम र प्राथमिक उपचारको ब्यबस्था गर्न बिद्यालय नर्स कार्यक्रम निरन्तरता दिईनेछ ।
४१. सबैका लागी स्वच्छ खानेपानी भन्ने अभियानका साथ स्वच्छ खानेपानीमा पहुँच वृद्धी गर्न खानेपानीको लागि **एक घर एक धारा**को राष्ट्रिय नीति लागु गरी प्रत्येक खानेपानी योजना दिगो रूपमा ब्यबस्थापन गर्न मिटर जडान गर्नु पर्ने ब्यबस्था गरिनेछ । साथै पूर्ण सरसफाई अभियान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४२. विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरुलाई स्वच्छ र मर्यादीत महिनावारीको लागि सबै विद्यालयमा निशुल्क स्यानिटरी प्याड उपलब्ध हुने ब्यबस्था मिलाईनेछ ।
४३. गाउँपालिकाको मुख्य सार्वजनिक स्थलहरु, आइसोलेसन तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको अवस्था सुदृढ गरिनेछ ।

शिक्षा

४४. सबै विद्यालयमा न्युनतम स्वास्थ्य सामग्रीहरुको ब्यबस्था सञ्चार संजाल सबलीकरण गर्दै कोभिड १९ महामारीले विद्यालयमा बालबालिकाको शिक्षण सिकाईमा पारेको प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न संघीय र प्रदेश सरकारको मार्गदर्शन अबलम्बन गरी वैकल्पिक शिक्षण सिकाई पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाउन जोड दिईनेछ ।
४५. नेपाल सरकारको शिक्षा नीति सँग तादम्यता गरी ऐन, नियम तथा मापदण्ड अनुसार विद्यालय समायोजन, नामाकरण, तह वृद्धी तथा घटुवा, शिक्षक दरबन्दी मिलान, सरुवा, करारमा शिक्षक ब्यबस्थापन कार्यहरु गरिनेछ ।
४६. शिक्षकहरुको सक्षमता बिकासका लागि सूचना तथा संचार प्रबिधी, तथ्याङ्क ब्यबस्थापन र बजेट कार्यान्वयन सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ र विद्यालयहरुलाई प्रबिधीमैत्री, समतामुलक र बाल मैत्री बाताबरण प्रबर्द्धन गरिनेछ ।
४७. सबै बालबालिकाको विद्यालय शिक्षामा पहुँच बृद्धी गर्न अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम , विद्यालय भर्ना अभियान, दिवा खाजा कार्यक्रम , किशोरीहरुलाई निशुल्क सेनेटरी प्याड वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । बिपन्न, अभिभावक बिहिन, अशक्त र प्रकोप पिडित बालबालिकालाई शिक्षा सामग्री निशुल्क वितरण तथा दलित छात्र सहित सबै छात्राहरुलाई छात्रवृत्तिको ब्यबस्था गरिनेछ ।
४८. यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सम्पूर्ण सामुदायिक विद्यालयहरुमा प्रारम्भिक बाल विकास देखि कक्षा ५ सम्म अध्ययनरत बालबालिकाहरुलाई स्थानीय स्तरमा उपलब्ध, पोषणयुक्त र स्वस्थकर दिवा खाजा खुवाउनका लागि घरेलु उत्पादनमा आधारित दिवा खाजा कार्यक्रम (Home Grown School Feeding Approach) ढाँचा अपनाईनेछ। दिवा खाजा कार्यक्रमको साप्ताहिक मेनु निर्धारण गरी विद्यालयहरुलाई उपलब्ध गराईने र सो बमोजिम कार्यान्वयन गराईनेछ
४९. विद्यालय परिसरमा अस्वस्थकर खाद्य सामग्रीहरु अर्थात पत्रु खाना (Junk Food) को प्रयोगलाई पुर्ण रुपमा निषेध गर्दै दिवा खाजा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि निजि क्षेत्र तथा स्थानीय सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था र अन्य निकायहरु संग समन्वय र साँझेदारी गरिनेछ ।
५०. विद्यालयको गुणस्तर बृद्धी गर्न प्रत्येक विद्यालयमा मासिक न्युनतम एक पटक विद्यालय अवलोकन, सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन गरीने ब्यबस्था गरिनेछ ।
५१. बाल क्लबहरु परिचालन गरी बालबालिकाको अतिरिक्त क्षमताहरुको पहिचान तथा बिकास गर्ने, राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

५२. "प्राबिधीक तथा उत्पादनमुलक शिक्षा समृद्ध किस्पाडको ईच्छा" भन्ने नारालाई मुर्त रूप दिन कृषि प्राबिधीक शिक्षालाई निरन्तरता दिने र उत्पादनमुखि शिक्षालाई जोड दिने स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माणमा जोड दिईनेछ ।
५३. गाउँपालिकामा तहगत दरबन्दी शुन्य भएका सामुदायिक बिद्यालयलाई तह अनुसारको शिक्षक ब्यबस्थापन गर्न आवश्यक अनुदानको ब्यबस्था गरिनेछ । साथै बाल विकास केन्द्र र बिद्यालयको न्युनतम भौतिक तथा शैक्षिक पुर्बाधार निर्माण गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

५४. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यविधि अनुसार लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण (GESI Audit) गर्ने र कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
५५. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धि राष्ट्रिय नीति, अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरु र स्थानिय सवालहरुमा गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकास गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
५६. सामाजिक न्याय सहितको बिकास मूल प्रबाहमा "कोहि पनि पछाडी नछुटुन" भन्ने अभिप्रायका साथ सिमान्तिकृत तथा बञ्चितकरणमा परेका समुदाय दलित, महिला, बालबालिका, अपांग, जेष्ठ नागरिकलाई सम्बोधन गर्न आवश्यकता अनुसार आयआर्जन, छात्रवृत्ति, सिपमुलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
५७. बिपन्न, दलित तथा महिला लक्षित कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारमुलक तालिम संचालन गरिनेछ साथै प्राबिधिक तथा उच्च शिक्षा पढ्न छात्रवृत्तिको ब्यबस्था गरिनेछ । मेडिकलमा स्नातक तह (MBBS) अध्ययन गर्न गाउँपालिका भित्रबाट सर्वोत्कृष्ट अङ्क प्राप्त गर्ने बिद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति प्रदान गरिनेछ ।
५८. नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय समुदाय संग गरेका प्रतिबद्धताहरु मानव अधिकार, महिला अधिकार, बाल अधिकार, जातीय विभेद सम्बन्धि अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धिहरु, दिगो विकास लक्षहरु स्थानीयकरण गरी लागु गरिनेछ ।
५९. महिला, जनजाती, दलित, अपांग आदि संग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवसहरु प्रभावकारी रुपमा संचालन गरी सामाजिक न्याय र समतामुलक समाज निर्माण गर्ने अभिप्रेरित गरिनेछ । गाउँपालिकामा महिला तथा बालबालिका ईकाइको क्षमता विकास गरी लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको सवाललाई मुलप्रवाहिकरण गरिनेछ ।
६०. युवाहरुलाई लक्षित गरी खेलकुद, आयआर्जन तथा रोजगारीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । बेरोजगार युवाहरुलाई **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** मार्फत रोजगारीमा संलग्न गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
६१. बालबचाउ, बाल संरक्षण, बाल विकास र बाल सहभागिताको लागि बिद्यालय र समुदायमा आधारित बालबालिका सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । बाल क्लबहरुको अभिलेख ब्यबस्थापन गरि परिचालन गरिनेछ । बाल बिकासको लागि बिद्यालय र पालिका स्तरीय खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलापका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । युवा क्लबहरुलाई सामाजिक, साँस्कृतिक, खेलकुद र विकासका कार्यक्रमहरुमा परिचालन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।

६२. नेपाल सरकारको **सामाजिक सुरक्षाको नीति** अनुरूप जेष्ठ नागरिक, दलित जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, सामाजिक सुरक्षा भत्ताको राष्ट्रिय कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ । सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई बैकिङ प्रणाली मार्फत वितरणको ब्यबस्था थप सहज हुने बाताबरण मिलाइनेछ ।
६३. विवाद निरूपण गर्न मेलमिलापकर्ताको सुचिकरण गरी वडा तहमै मेलमिलाप केन्द्रलाई क्रियाशील बनाउने र न्यायिक समितिको सवलिकरण गरी अझ बढी प्रभावकारी बनाइनेछ ।

कृषि तथा पशुपालन विकास

६४. कोभिड १९ महामारीबाट स्थानिय अर्थतन्त्रमा परेको असर न्युनिकरण गर्न आर्थिक पुनरुत्थान र आर्थिक समावेशिकरणका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ । रोजगार गुमाएका र बिदेशबाट फर्किइका युवाहरुलाई लक्षित गरी ब्याबसायिक तरकारी खेती, पशुपालन र लघु उद्यम गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
६५. कृषकहरुलाई प्राबिधीक सेवाको पहुँच सहज बनाउन प्रत्येक वडामा जनशक्ति थप गरेर कृषि तथा पशु सेवा केन्द्र विस्तार गरी सेवा प्रभावकारी बनाइने छ । माटो परिक्षण सेवा संचालन गरी माटो सुधारको लागि कृषि चुन वितरण गरिने छ साथै सेवा केन्द्रहरुमा सेवा प्रदान गरिने नियमित सेवाको सूची उल्लेख गरी सूचना पाटी राख्ने ब्यबस्था गरिनेछ । कृषकको टोल बस्ति मै पहुँच हुने गरी पशु स्वास्थ्य घुम्ति शिविर संचालन गरीनेछ ।
६६. कृषि र पशुपालनको उच्च सम्भावना भएकोले ब्यबसायिक उत्पादन, बजार प्रबर्द्धन, किसान संरक्षण र प्रोत्साहन, तरकारी तथा मासु जन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर र निर्यातमुखी बनाउने नीति अबलम्बन गरिनेछ । साना ब्यबसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
६७. कृषि तथा पशु बिकासको लागि सूचना प्रचारप्रसार, तालिम, कृषक सिकाई भ्रमण, कृषि मेला प्रदर्शनीमा सहभागिता जस्ता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका उत्कृष्ट कृषकहरुलाई सम्मान तथा पुरष्कृत गरिने ब्यबस्था गरिनेछ ।
६८. गाउँपालिकाको फलफुल क्षेत्रको विकासको लागि फलफुल दशक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
६९. कृषि, पशु तथा जडिबुटी जन्य उत्पादनलाई बजारीकरण गर्न निजी तथा सहकारी संस्थाहरुसंग साझेदारी गरी कृषि उत्पादनलाई मूल्य सृङ्खला सुदृढ गर्ने नीति अबलम्बन गरी बजार सुनिश्चित गर्न ढुवानी ब्यबस्थापनको लागि अनुदानको ब्यबस्था मिलाइनेछ ।
७०. सिंचाई सुबिधा उपलब्ध नभएको क्षेत्रमा बर्षभरी नै सिंचाई गर्ने गरी आवश्यक पुर्बाधार निर्माणका कार्यक्रम संचालन नियमित गरिनेछ ।
७१. पशुपालनको क्षेत्रमा दुध उत्पादन र बिक्रि गर्न प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्यले **पशु सुत्केरी भत्ता कार्यक्रमलाई निरन्तरता** दिइने छ साथै दुध उत्पादन गरी संकलन केन्द्रमा बिक्रि गर्ने किसानलाई प्रोत्साहनको लागि **दुध उत्पादन बिक्रिका आधारमा अनुदान** दिने ब्यबस्था गरीनेछ । **कृत्रिम गर्भाधान दुध उत्पादनको आधार** लाई मुर्त रुप दिन नश्ल सुधारको कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७२. कृषकको लगानीलाई आर्थिक जोखिमबाट सुरक्षित बनाउन र पशुधन संरक्षण गर्न **पशु तथा बाली बिमालाई** प्रोत्साहन गरिनेछ । कृषि तथा पशु रोग महामारी रोकथाम, नियन्त्रण तथा उपचारका लागि आवश्यक खोप, औषधि तथा बिषादि र आवश्यक जनशक्तिको ब्यबस्थापन सहित पुर्व तयारीको ब्यबस्था गरिनेछ ।

७३. स्वदेशमा नै रोजगारी सृजना हुने गरी ब्याबसायिक गाई तथा भैसीपालन, नमुना गोठ निर्माण, उन्नत पशु आहारा ब्यबस्थापन, दाना प्रसोधन प्रविधी, हिउँदे तथा बर्षे घाँसको बिरुवा ब्यबस्थापन गरी पशुको उत्पादकत्वमा बृद्धी गरिनेछ ।
७४. सहकारी संस्थाहरुको सहकार्यमा कृषि तथा पशुजन्य उत्पादन बजारिकरणको कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । साथै सहकारी संस्थाहरुको सुपरिवेक्षण र अनुगमन प्रभावकारी बनाई आवश्यकता अनुसार क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

लघु उद्यम तथा निजि क्षेत्रको विकास

७५. निजि क्षेत्रको बिकासको लागि उद्योग बाणिज्य संघ , लघु उद्यमी संघ जस्ता संस्थागत संरचना पालिका स्तरमा स्थापना गर्न स्थानीय उद्यमी तथा ब्यपारी सँग अन्तरक्रिया र नुवाकोट उद्योग बाणिज्य संघ संग समन्वय गरिनेछ । साथै नुवाकोट उद्योग बाणिज्य संघको सहकार्यमा ब्यबसाय दर्ता तथा नविकरण कार्यमा सहज बनाउन ब्यबसाय दर्ता तथा कर परामर्श शिविर संचालन गरिनेछ ।
७६. स्थानीय कच्चा पदार्थ र स्रोतको उपयोग गर्दै दुग्धजन्य पदार्थ उत्पादन, बेकरी, चाउमिन, बाँसका सामग्री , राडीपाखी तथा मौलिक संस्कृतिक सँग जोडिएका सामाग्रीहरुको लघु उद्यम ब्यबसायलाई प्रबर्द्धन गर्न कोसेली घरको स्थापना गरिनेछ ।
७७. महिला, दलित, युवाहरुलाई लघु उद्यम ब्यबसाय मार्फत रोजगारी सृजना गर्न लघु उद्यम सम्बन्धि सिपमुलक तालिम कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
७८. सहलियतपुर्ण कर्जाको लागि गाउँपालिका, नुवाकोट उद्योग बाणिज्य संघ र सानिमा बैंक बिचको त्रिपक्षिय समझदारीलाई प्रचार प्रसार गर्दै धेरै भन्दा धेरै लक्षित वर्गलाई फाईदा पुग्ने गरी कार्यान्वयन गर्न पहल गरिने छ ।

राजश्व नीति

७९. राजश्व सूधार कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्दै राजश्व प्रशासन सूधार, राजश्व दायरा वृद्धी, राजश्व सफ्टवेयरको प्रयोग गरी आन्तरीक आयलाई वृद्धी गरि दिगो स्रोतको रुपमा विकास गरिने छ ।
८०. राजश्व सुधार कार्ययोजना अनुसार ब्यबसायिक कर लागु गर्ने निति अबलम्बन गरिनेछ साथै कोभिड १९ बाट असर परेको क्षेत्र, दलित, एकल महिला, अपांग, भूकम्पबाट बिस्थापित ब्यबसायीलाई करमा सहलियत गर्ने नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
८१. स्थानीय सरकारको क्षेत्र भित्रका करको आधार फराकिलो पाउँदै राजश्व बृद्धी गर्न कर तथा गैरकर राजश्वको अधिकतम परिचालन गरिनेछ ।

८२. आम जनता र ब्यबसायीलाई राजश्वको महत्वबारे जनचेतना बृद्धी गर्न कर शिक्षामा बिशेष जोड दिईनेछ । गाउँपालिकालाई सबै भन्दा बढी कर तिर्ने करदाता व्यक्ति र ब्यबसायिक संस्थालाई सम्मान गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
८३. राजश्व सम्बन्धी कर्मचारीहरुको दक्षता अभिवृद्धी गर्न तालिम लगयत क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

भौतिक पुर्बाधार

८४. भौतिक पुर्बाधार विकासको लागि सम्पन्न हुन नसकेका अपुरा योजनाहरु, क्रमागत विकास योजना, मुख्य सडक योजना, उत्पादनमुलक योजनाहरुलाई प्राथमिकता दिई सम्पन्न गर्ने निती अबलम्बन गरिनेछ ।
८५. पुर्बाधार मर्मत तथा सम्भार कोष निती तर्जुमा गरी सबै वडाहरुमा वर्षायाममा समेत यातायात सेवा सुचारु गर्न सडक मर्मत सम्भारलाई उच्च प्राथमिकता दिईने छ र सडक मर्मत र सम्भारको लागि नियमित मर्मतसम्भारकर्ता परिचालनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
८६. भौतिक पुर्बाधार योजना निर्माण गर्दा बाल मैत्री, महिला मैत्री, अपाङ्ग मैत्री, बाताबरण मैत्री संरचना निर्माण गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
८७. कोभिड १९ महामारीको कारण उत्पन्न बेरोजगारीको समस्यालाई सम्बोधन गर्न श्रममुलक योजनाहरुलाई प्राथमिकता दीई कार्यान्वयन गरिनेछ/
८८. दिगो विकास र सुरक्षाको लागि सडक मापदण्ड कार्यान्वयन गरी नक्सा तथा डीजाईन स्वीकृत गर्ने कार्यलाई प्रचार प्रसार गरी प्रभावकारी बनाईनेछ ।
८९. पुर्बाधार तथा भवन नियमन शाखाको क्षमता बृद्धी गर्न आवश्यक न्युनतम सामग्रीहरुको ब्यबस्थाका गर्नुका साथै आवश्यकता अनुसार कर्मचारीको क्षमता बिकासको लागि तालिम कार्यक्रमहरु संचालन तथा सहभागिताको गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
९०. भौतिक पुर्बाधारको गुणस्तर सुनिश्चित गर्न सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका अनुसार अनुगमन समितिलाई प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरी अनुगमन गरिनेछ साथै अनुगमन समितिको मासिक बैठक बसी समिक्षा गर्ने र कार्यपालिकामा प्रतिबेदन पेश गर्ने ब्यबस्था मिलाईनेछ ।
९१. निर्माण ब्यबसायी मार्फत कार्यान्वयन गरिने भौतिक पुर्बाधारका योजनाहरु पारदर्शिता सुनिश्चित गर्न बिद्युतिय खरिद प्रक्रियालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
९२. भौतिक पुर्बाधारको योजनाहरु कार्यान्वयन गर्नु पुर्व संक्षिप्त बाताबरणिय अध्ययन, प्रारम्भिक बाताबरणिय परिक्षण, बाताबरणिय प्रभाव मूल्याङ्कन जस्ता अध्ययन प्रक्रिया पुरा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।

बन, बाताबरण तथा विपद ब्यबस्थापन

९३. बनजन्य उत्पादन बाँस, निगालो, काष्ठ सामाग्रीबाट घरेलु तथा साना उद्योग मार्फत रोजगार सिर्जना गर्ने नीति लिईएको छ । जडिबुटि नर्सरीको बिकासमा जोड दिईने छ । किस्पाङ नौघडेरी पर्यटन गुरु योजनामा पार्क र वनभोज स्थल निर्माण कार्यलाई जोड दिईनेछ ।

९४. बर्षे खहरे खोलाको बाढीको कारण उत्पन्न मानबिय जोखिम न्यूनीकरण गरी आवतजावत सहजिकरण गर्न झोलुङ्गे पुल निर्माणका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा विकास साझेदारहरु सँग सहकार्य गर्ने नीति लिईएको छ ।
९५. गाउँपालिकाको कठिन भौगोलिक अवस्थाले जलउत्पन्न प्रकोप र पहिरो नियन्त्रण गर्ने कार्य चुनौतीपूर्ण भएकोले नियन्त्रणको लागि बायो ईन्जिनियर र तार जाली गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिईएको छ ।
९६. गाउँपालिकाका मुख्य बजार केन्द्रहरुमा फोहोरमैला ब्यबस्थापनको लागि फोहोर संकलन र ब्यबस्थापनको ब्यबस्था मिलाईने छ । वडा नं. ३ लाई पलाष्टिकजन्य झोलारहित नमुना वडा बनाउन वडा स्तरिय सरसफाई समितिलाई प्रभावकारी बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९७. विपद ब्यबस्थापन स्थानीय निती २०७७ र विपद जोखिम न्यूनीकरण तथा ब्यबस्थापन प्रतिकार्य योजना २०७७ कार्यान्वयन गरीनेछ । स्थानीय विपद जोखिम ब्यबस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाई जिल्ला बिपद ब्यबस्थापन समिति र विपद ब्यबस्थापनमा कार्यरत साझेदार संस्थासँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरि विपद प्रतिकार्य प्रणाली प्रभावकारी बनाउन पुर्व तयारीलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
९८. विपद ब्यबस्थापन कोष मार्फत विपद तथा जोखिमहरुबाट सृजित संकटहरुको सामना गर्ने र विपदमा परेकाहरुलाई तत्काल आवश्यक राहतको ब्यबस्था गरिनेछ । प्रत्येक वडामा बिपद ब्यबस्थापन समितिलाई न्यनतम उद्धार र राहत सामाग्रीहरुको ब्यबस्था गरिनेछ ।
९९. गाउँपालिकाको भौगर्भिक नक्साङ्कन तयार गरि जोखिम संवेदनशिल भु-उपयोग योजना तयार गरिनेछ ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१००. नागरीक बडापत्र अध्यावधिक, सूचना प्रणालीलाई ब्यबस्थित र पारदर्शी बनाउने, गुनासो सुनुवाई सम्बोधन गरी अभिलेख राख्ने ब्यबस्था गर्न सूचना अधिकारी तथा गुनासो सुनुवाई अधिकारीलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
१०१. गाउँपालिकामा सूचना केन्द्र स्थापना गरी ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यबिधि र नितिगत अभिलेख तथा तथ्यांकलाई ब्यबस्थापन गर्ने र विकास, प्रशासन, राजनिति, कला, साहित्य आदिका पुस्तकहरु ब्यबस्था गरि श्रोत केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
१०२. स्थानीय तहको संस्थागत स्वमूल्यांकन कार्य प्रतिबेदन अनुसार कार्ययोजना कार्यान्वयन गरी संस्थागत क्षमता विकास गर्ने र स्वमूल्याङ्कन नतिजामा उल्लेखनिय सुधार गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ । साथै विकास र प्रशासनलाई प्रभावकारी बनाउन गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र शाखा प्रमुखहरु बिच कार्य सम्पादन सम्झौता गरिनेछ ।
१०३. खरिद प्रणालीलाई ब्यबस्थित गर्न खरिद गुरु योजना र बार्षिक खरिद योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०४. बिकास साँझेदार र गैरसरकारी संस्थासँगको सहकार्यलाई प्रभावकारी बनाउन समन्वय प्रभावकारी बनाउन चौमासिक समिक्षा गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ र अनुगमन समितिबाट सुपरिवेक्षण र अनुगमन गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।
१०५. गाउँपालिकाको ज्ञान तथा अभिलेख ब्यबस्थापनको लागि प्रत्येक शाखाहरुले चौमासिक/बार्षिक प्रगती समिक्षा गरी प्रतिबेदन तयार गर्ने र सार्वजनिक गर्ने ब्यबस्था गरिनेछ ।

१०६. उत्तरदायी स्थानिय सरकार बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई र सामजिक परिक्षण कार्यक्रम संचालन र सार्वजनिक परिक्षणलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ
१०७. गाउँपालिकाको वित्तिय प्रणाली, ब्यबस्थित, पारदर्शि, विधिसम्मत र प्रभावकारी बनाउन स्थानिय तहको वित्तिय सुशासन जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने निति कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०८. प्रत्येक शाखाहरुको संस्थागत सुदृढिकरण, जनप्रतिनिधी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धी गर्न आवश्यकताहरु पहिचान गर्दै क्षमता विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०९. किस्पाङ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रमले बार्षिक बजेटलाई मार्ग निर्देश गरी **"विकासको लागि पुर्बाधार समृद्ध किस्पाङको आधार"** भन्ने दृष्टिकोण लाई मुर्त र सार्थक बनाउन महत्वपूर्ण हुने बिश्वास लिएको छु । यस बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि यस गाउँपालिकामा उपलब्ध स्रोत साधनको समुचित उपयोगबाट लक्ष हासिल गर्न सम्पूर्ण गाउँबासी र सरोकारवालाहरुको रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।
११०. आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गर्न महत्वपूर्ण भुमिका निर्वाह गर्नुहुने जनप्रतिनिधिहरु र गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु साथै प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा रचनात्मक सहयोग गर्ने, राजनीतिक दल, विकास साझेदार, उद्यमी ब्यबसायी, बुद्धिजिवि, पत्रकार, समाजसेवी, किसान, महिला तथा विभिन्न पेशामा संलग्न शुभेच्छुकहरु प्रति हार्दिक धन्यबाद प्रकट गर्दछु ।

धन्यबाद!